Lapin matkailuyritykset järkyttyivät uudesta matkailuverosta

27.9.2026 0.00

Lapin Matkailuelinkeinon Liitto (LME), joka edustaa lappilaisia matkailuyrityksiä, vastustaa jyrkästi hallituksen esitysluonnosta matkailijaveroksi, jossa on merkittäviä ongelmia. Esitys uhkaisi investointeja, työpaikkoja ja koko toimialan kilpailukykyä juuri niillä alueilla, joissa matkailu on kuntien talouden kivijalka. LME on antanut asiasta lausunnon valtiovarainministeriölle.

”Tämä on suora isku Lapin matkailun kilpailukykyyn. Uusi vero nostaisi hintoja, söisi katetta, jäädyttäisi investointeja ja vähentäisi työpaikkoja juuri niillä alueilla, joissa matkailu pitää kylät elossa. Ala on jo nyt raskaasti verotettu – lisäveroa ei tarvita, saati ansaita”, sanoo LME:n toiminnanjohtaja Nina Forsell.

Matkailua verotetaan Suomessa raskaammin kuin useimmissa muissa maissa: sekä yleinen arvonlisäverokanta (25,5 %) että majoituksen alennettu verokanta (13,5 %) ovat molemmat Euroopan toiseksi korkeimpia. Tämän päälle matkailusta kertyy tavanomaisia tulo-, yhteisö- ja kiinteistöveroja muiden elinkeinojen tavoin. Suomessa on säädetty käytännössä vain kaksi aidosti toimialakohtaista veroa – apteekkivero ja kaivosmineraalivero – ja kumpikin perustuu lakisääteiseen monopoliasemaan tai uusiutumattoman luonnonvaran hyödyntämiseen. Matkailu ei vastaa kumpaakaan tilannetta: se on tavanomaista, kilpailtua palveluliiketoimintaa, jota ollaan nyt rankaisemassa ilman perustetta. Jos näiden jo ennestään korkeiden verokantojen päälle lisättäisiin vielä matkailijavero, Suomen matkailun kokonaisverotus nousisi selvästi korkeammaksi kuin maissa, joissa matkailuvero on käytössä mutta yleinen arvonlisäverokanta on Suomea matalampi.

Vero heikentäisi majoitusyritysten hintakilpailukykyä ja katetta, jäädyttäisi investointeja ja vähentäisi työvoiman tarvetta juuri nyt, kun Suomeen tarvitaan talouskasvua. Matkailu on jo valmiiksi matalapalkka-ala, jossa kate on ohut ja työvoimaintensiivisyys suuri – lisärasite iskisi juuri tähän herkimpään kohtaan. Yritykset ohjaisivat rahansa muualle, ja Lapin kaltaiset alueet, joissa matkailu on kuntien talouden kivijalka, kärsisivät eniten. Kutistuva toimiala tarkoittaa myös kapenevaa veropohjaa, jolloin sekä valtio että kunnat menettäisivät tuloja muista veromuodoista. Lopputulos voisi olla veron omalle tavoitteelle täysin päinvastainen.

Uuden matkailijaveron asettamisen sijaan LME katsoo, että tulisi ensin tarkastella, miten matkailusta jo nyt kertyvä verotulo jakautuu valtion ja kuntien kesken – ja voitaisiinko nykyistä jakoa kohdentaa nykyistä paremmin matkailualueiden ja niiden elinvoiman kehittämiseen.

Erityisen huolestuttavaa on, että matkailijavero saatettaisiin myöhemmin sisällyttää verotulojen tasausjärjestelmään. Tällöin vero pienentäisi kunnan saamia valtionosuuksia, eikä siitä koituisi kunnalle todellista lisähyötyä – samalla se kuitenkin heikentäisi matkailuyritysten kilpailukykyä. Riski on todellinen, eikä sitä pidä ottaa.